

селяцима из нахија: врабске, лесковачке, нипшке, триске, кривопаланачке, кумановске, скопчанске и т. д. на сам увидео, да се они нај-чешћу зову: или риејани, или кавури, или раја. Кад га турцини упита: шта си ти? — бре рајо? Одговара му: ја сам кавури ага. А кад га хришћанин запита, одговара да је риејанин.

Покрай това естествено е, че е имало и таква етнографски области, гдѣто народното име никота не е можало да измѣсти напълно племенното (шопи, пиянци, бърсаи, мърваи, жорновци, турлаи и пр.) и гдѣто то е било наложено отвън, отъ околните народи, които по-добре съчувствували общата връзка, която съединява тия племена въ единъ националенъ типъ и ги отличава отъ други (бугари).

Домашните форми въ много отношения се обясняватъ отъ чуждите, за това ние събрахме и тѣхъ, до колкото имаме възможность да сторимъ това. Ние сами признаваме неопитотата на нѣкои отъ дѣти (напр. ние не можаме да намеримъ, за жалость, примѣри за по-старата деска ф. на името), обаче и събраното отъ насъ е достатъчно за нашите цѣли. Ползата отъ чуждите форми ще се види особено въ опредѣлението първоначалния *акцентъ* на името, нѣщо което е отъ таквава капитална важность за етимолога, и което съвсѣмъ е било прѣнебрежнато.

Къмъ името ние прибавихме наредъ всичките негови по важни производни въ *географската номенклатура*, въ *ономастиката* и въ нѣкои *културни термини*. Въ тия производни (както напр. въ фр. *bongre*) съ се упазили често форми, които иматъ значение не само за семасиолога и историка на културата, но и за историка и етимолога на името.

Най-малко се нуждае отъ оправдание присманието на производните отъ името българинъ въ *географската номенклатура*, значението на които не се нуждае вече отъ доказателства.¹⁾ Това ни се налагаше толкова повече, че и до сега не е рѣшенъ още въпросътъ, да ли името българинъ принадлежи на *страната*, *народа* или *града* — *България*? При това се стараме да съберемъ както старите названия, запазени често невѣрно въ писменните паметници, така и новите, съ съблюдение на диалектичните особености, до колкото това бѣ възможно, за да дадемъ достатъчно материалъ на сравнителната география, да установи първоначалната форма на името и неговите постепенни измѣнения. Само така може да се очакватъ и отъ етимологията по-прочни резултати.

Рекъль би човѣкъ на първъ погледъ че националните и *личните* имена не сѣ много благодаренъ материалъ за *семасиолога*, обаче ако и

¹⁾ Литературата по тоя въпросъ, начивайки особено отъ Förstemann, Die deutschen Ortsnamen, е нараснала значително. Познати сѣ трудоветъ на Войцеховски, Райхголдъ, Каровича, Миклошича и др.

Въ послѣдното време голямо значение отдава на географската номенклатура Философъ, История Древней Руси, т. I. Территория и население Варшава 1896. Задача и методъ изследованія, р. I. — 69. Ср. отъ сѣмца „О разработкѣ географической номенклатуры“, М. 1890. Жално е само, гдѣто се забрала, че не е достатъчно, да знаешъ дѣната на тия материали, а трябва да бждешь и добръ лингвистъ. „U tom leží kámen úrazu“, както много добръ забелязва критикъ на Věstn. Slov. Staroř III, 7. По тоя въпросъ ср. Соболевскій, А. И. Названія населенныхъ мѣстъ въ исторической этнографіи, Труды IX арх. съѣзда въ Вильнѣ т. II прот. стр. 101.